

Uvodna riječ

Pred Vama je prvi broj novoga časopisa za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik!

Nekolicina nas osvijestila je potrebu za časopisom koji bi redovito objavljivao radove znanstvenika i stručnjaka koji se bave različitim vidovima istraživanja hrvatskoga jezika, teorijski i primijenjeno, ali nadasve ovladavanjem hrvatskim (standardnim) jezikom izvornih i inojezičnih govornika, njegovim poučavanjem i obradom. U današnje se vrijeme, najviše u Europi, u području ovladavanja, učenja i vrjednovanja jezika općenito, a posebno stranim jezicima, događaju velike promjene, katkad gotovo dnevne. Višejezičnosti je sve veća i poželjnija konkurencija dvojezičnosti. Izvorni se hrvatski govornici sve češće susreću s inojezičnim govornicima hrvatskoga, dakle onima kojima je hrvatski drugi ili strani, dakle — *îni* jezik. Strani jezici imaju svoje časopise, u Hrvatskoj i inozemstvu. Časopisa za izvorne govornike hrvatskoga ima mnogo, no ni jedan se sustavno ne bavi ovladavanjem hrvatskim kao materinskim jezikom, jednojezičnim i dvojezičnim. A znanstveno-stručnoga časopisa za hrvatski kao drugi i strani jezik nema ni u Hrvatskoj ni u svijetu. Stoga su stručnjaci koji se bave inojezičnim hrvatskim svoje radove objavljivali u različitim drugim časopisima u Hrvatskoj. Vrlo smo zahvalni svim urednicima i čitateljima tih časopisa, posebno kolegama koji se bave stranim jezicima, što su prepoznali vrijednost i opću važnost bavljenja tim područjem. No rijetko tko prati jednako marljivo baš sve časopise, pa su mnogi vrijedni radovi znali čitateljima i promaknuti. U časopisu LAHOR imat će priliku na jednome mjestu saznati pregršt vrijednih podataka i upoznati se s kretanjima u kroatistici samoj, ali i njezinoj uklopljenosti u šire interdisciplinarno područje koje obuhvaća poglavito psiholingvistiku, sociolingvistiku, lingvodidaktiku, pedagogiju, psihologiju i druge znanstvene discipline.

Ovaj je prvi LAHOR malo deblji nego što će inače biti, no to je i prikladno za prvijenče. Dragi čitatelji, da saznate nešto i o tome kako je nastao, ne samo zašto. Njega su zamišljali i o njemu razmišljali članovi organizacijskoga odbora tijekom priprema za I. znanstveni skup Hrvatski kao drugi i strani jezik (kraticom HIDIS). Začeo se krajem 2005. godine. Lahor je najprije je dobio ime — 19. dana mjeseca studenoga. Dobio ga je na neobičan način, glasanjem. Sudionicima Hidisa bilo je elektroničkom poštom ponuđeno dvadesetak imena, kratica riječi koje su sadržavale ime

jezika (*hrvatski*), te pojmove poput *drugi, jezik, strani, materinski, lingvistička, kroatistička, istraživanja, analiza*. Kratice su fonološki i morfološki bile prilagođene hrvatskome jeziku, neke su se bile istozvučnice postojećih hrvatskih riječi, druge smišljene. Glasaci su trebali odabrati tri i svrstati ih od prvoga do trećega mjesta. LAHOR je najviše glasača stavilo na prvo mjesto, a samo ga troje nije stavilo na jedno od prva tri mjesta. Vjerojatno zbog zvuka i značenja same riječi, a ne skrivenoga: lingvistička analiza hrvatskoga. Potom je časopis dobio naslovnicu, s osuvremenjenim oblikom glagoljskoga slova *h* (najprije se pojavilo na mrežnoj stranici Croatiana, gdje je i elektronična adresa časopisa: lahor@croatiana.org). Za to su se vrijeme prikupljali članovi uredništva i uredničkoga odbora, uključujući i tajnice. Na godišnjoj skupštini Hrvatskoga filološkoga društva u prosincu 2005. časopis je Društvo kao izdavač uvrstilo među svoje. Već su tada počeli pristizati i rukopisi, dio s prvoga Hidisa, a dio namijenjen upravo novome časopisu. Za prvi je broj trebalo toliko toga napraviti i uskladiti, ali eto, gotovo je. Tiskani broj odmah šaljemo sekundarnim publikacijama koje ga traže kao preduvjet da prikažu naše priloge. I vama, dragi čitatelji. Bilo vam na korist i zadovoljstvo!

Glavna urednica